

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRETA MIFSUD**

Seduta tal-11 ta' Gunju, 2007

Talba Numru. 1154/2003

RAB Limited

Vs

Christopher Spiteri

It-Tribunal,

Ra l-avviz tas-socjeta' attrici fejn talbet l-ammont ta' elf u hames mitt lira Maltin (Lm1500), somma li tirraprezenta l-valur ta' vettura bin-numru ta' registrazzjoni RAB 444 li nsterqet nhar id-29 ta' Novembru, 2000 ghall-habta tal-5.00 pm minn gewwa Mriehel Industrial Estate, Qormi waqt illi kienet fil-pussess tal-konvenut;

Illi l-vettura giet misruqa minhabba negligenza u t-traskuragni tal-konvenut u huwa ghalhekk li gew mibdija dawna l-proceduri kontra tieghu;

Bl-ispejjes, inkluz dawk ta' l-ittri legali datati 8 ta' Marzu, 2001 u t-30 ta' Lulju, 2001 u bl-imghax;

Kopja Informali ta' Sentenza

Ra r-risposta tal-konvenut illi jeccepixxi preliminarjament l-preskrizzjoni ta'l-azzjoni u dan ai termini ta'l-Artikolu 2153 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta;

Illi fit-tieni lok, il-konvenut jeccepixxi l-inkompetenza ta' dan it-Tribunal rationae materie;

Illi fit-tielet lok u minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talba attrici fil-konfront ta'l-eccipjent hija nfondata fil-fatt u fid-dritt stante illi l-konvenut m'ghandu l-ebda htija fil-kaz tas-serq tal-vettura tas-socjeta' attrici li saret meta hu kien impjegat mal-istess socjeta' u dan fid-dawl tal-fatt li hu dejjem wettaq xogholu sew u bid-diligenza kollha mehtiega;

Illi fir-raba' talba u minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-konvenut mhux debitur tas-socjeta' attrici;

Illi fil-hames lok u minghajr pregudizzju ghas-suespost l-ammont mhux dovut mill-konvenut;

Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talba hija wahda ezagerata;

Salv eccezzjonijiet ulterjuri;

Bl-ispejjes;

In vista ta'l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut, dan it-Tribunal tah sentenza in parte fis-16 ta' Dicembru, 2004 fejn cahad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni u ordna l-prosegwiment tal-kawza;

Ra x-xhieda ta' PS 318 Francis Rogers li kien dahhal rapport fid-29 ta' Novembru, 2000 fuq serq ta' vettura. Ighid li hu kien involut fl-eventi sussegwenti meta kienet qed tigi mfittxija l-vettura li kienet giet misruqa;

Ra x-xhieda ta' PC1420 Etienne Tabone li ighid li dakinhar li insterqet il-vettura in kwistjoni hu kien "orderly," fl-ghassa u kien dahhal ir-rapport, pero' ma kienx tkellem mal-konvenut;

Kopja Informali ta' Sentenza

Ra x-xhieda ta' Mark Mifsud Saydon li jahdem bhala assistant manager mas-socjeta' Citadel Insurance plc. Jispjega illi l-vettura Peugeot RAB 444, proprjeta tas-socjeta' attrici, hija assikurata magghom that polza "fully comprehensive" fuq valur ta' elf u hames mitt lira(Lm1500);

Wara li saret claim mis-socjeta' attrici fuq dina l-vettura din giet irrifjutata ghaliex certu kundizzjonijiet fil-polza kienu tkissru. Jaghmel referenza ghal "General Conditions", precisament numru 2, letter "B" u jghid li mill-informazzjoni li kienet tathom is-socjeta' attrici, l-vettura kienet thalliet miftuha u kienu nsterqu xi affarijiet minnha ukoll;

Ighid li l-vettura kienet assikurata bhala "commercial vehicle" u ma kienx irrizultalu minn kien ghamel il-*claim* magghom jekk hux is-sid jew ix-xufier tal-vettura Chris Spiteri;

Ra x-xhieda ta' Anthony Briffa li jispjega li hu kien mar jaghmel il-claim mal-insurance u dan wara dakinhar li nsterqet il-vettura kien mar jinfurmah il-konvenut li kien stqarr mieghu li kien halla c-cavetta fl-ignition u halla ukoll il-bieba miftuha u kien qasam it-triq fl-Industrial Estate, Mriehel u dan gara ghall-habta ta' nofsinhar meta jispicaw il-fabbriki. Kien imbagahd tah ic-cwieviet soare ghaliex il-konvenut kien qallu li kien sejjer ifittex il-vettura misruqa;

Hu jistqarr li l-insurance ma riedux jmexxu l-claim minhabba li kien hemm traskuragni;

Ra x-xhieda ta' Christopher Spiteri li jispjega li fl-20 ta' Dicembru, 2000, hu kien jahdem bhala salesman mas-socjeta' attrici u dakinhar li nsterqet il-karozza, kellu t-tieqa miftuha bizzejjed biex setghet tohrog l-arja minhabba li kien qed ipejep, ipparkja u kemm dahal go hanut u rega' hareg;

Ix-xhud iggid li ma jaqbilx ma dak li qal il-pulizija li ma kienx sakkar il-karozza ghaliex fil-fatt kellu c-cwieviet

Kopja Informali ta' Sentenza

f'idejh u kien sakkar. Wara li nsterqet il-karozza kien tah ic-cwieviet lis-sid tal-vettura. Ighid li fil-fatt kien tah ic-cwieviet lill-pulizija. Kien halla c-cwieviet tad-dar tieghu fil-karozza;

Kien ipparkjat xi zewg bibien 'l hemm mill-hanut fejn kien dahal ghal hames jew ghaxar minuti. F'xhieda ohra tieghu jghid li l-vettura kienet ipparkjata xi sitt karozzi lil hemm mill-hanut;

Jispjega li meta lill-pulizija qalilhom li kien halla l-vettura miftuha, kien qed jirreferi ghat-tieqa, li kienet imbexxqa kemm johrog is-sigarett. Jista' jkun li kienet imbexxqa, tant li rnexxielhom idahhlu idejhom u jifthu;

Jikkonferma li kien qal lill-imghallem tieghu u kien ghamel rapport l-ghassa ta' Hal Qormi. Lil Briffa, proprjetarju tal-karozza, jghid li kien kelm u biss fuq it-telephone u mbaghad jikkonferma li kien ircieva xi ittri minghandu u kien kellem l-avukat tieghu;

Ra x-xhieda ta' PS318 Francis Rogers, li kkonferma li kien PS1420 li kien dahhal ir-rapport;

Ra d-dokumenti esebiti;

Ikkunsidra;

It-talba tas-socjeta' attrici hija l-hlas tal-valur tal-vettura Peugeot, vettura tal-kumpanija, li nsterqet waqt li kienet fil-pussess tal-konvenut, impjegat ta'l-istess socjeta';

Is-socjeta' attrici, tinsisti li kien hemm negligenza da parti tal-konvenut, u dan peress li tallega li halla l-vettura miftuha u wahedha, meta dahal go hanut fil-vicinanze;

Il-konvenut da parti tieghu jikkontesta r-rapport tal-pulizija, fejn jinghad li hu ma kienx sakkar il-karozza u jinsisti li hu kien halla biss it-tieqa tan-naha tieghu mbexxqa biss sabiex ikun jista' johrog is-sigarett;

Il-PS 1420 Etienne Tabone jikkonferma li hu kien ghamel ir-rapport, minkejja li ma kienx tkellem mal-konvenut. Il-konvenut jinsisti li dan ir-rapport ma kienx jirrifletti dak li verament kien gara;

Il-gurisrudenza nostrana titlob li l-*“kolpa, fil-kaz ta' fatt dannuz li minnhu torigina l-azzjoni akwiljana, tavvera ruhha f'illi wiehed jaghmel att volontarjament, u jonqos li jipprevedi l-effett dannuz ta' dak il-fatt meta seta' jipprevedi dak l-effett. Il-prevedibilita', bhala distinta mill-previzjoni, sservi biex tiddetermina l-kolpa mid-dolo, u l-konkors taghha jiddiferenzja l-kolpa mill-kaz fortuwitu, li hu kostitwit minn att imprevidibbli u inevitabli.”*

It-Tribunal sema' lix-xhieda kollha u ghandu jibbaza ruhu fuq il-kredibilita' tas-socjeta' attrici u tal-konvenut. It-Tribunal josserva li jekk il-konvenut kien halla biss it-tieqa tal-vettura mbexxqa, izda kien ghalqha bic-cwieviet, huwa diffiqli kif seta' wiehed jisraq l-istess vettura u dan f'qasir zmien, ghaliex kif isostni l-konvenut ma kienx dam aktar minn hames jew ghaxar minuti gol-hanut;

Hija aktar konvincenti l-verzjoni tas-socjeta' attrici, li l-konvenut kien nizel go hanut fil-vicinanze ta' fejn pparkja u kien halla l-karozza miftuha bic-cwieviet go fiha. Hawn tispikka n-negligenza u dan ghaliex qatt ma qies ghal mument li kien ser ihalli vettura miftuha u wahedha, okkazzjoni *par excellence* sabiex tinsteraq il-vettura fl-aqsar zmien.

Ir-rapport tal-Pulizija jirrifletti li l-konvenut kien halla l-vettura miftuha. L-unika differenza li temergi mir-rapport tal-pulizija hija li ma kienx hemm cwieviet. Dan il-fatt *per se* mhi l-ebda skusanti ghas-serq tal-vettura. Biex jezonera ruhu minn kull responsabbilita' kien rikjest minnu li jsakkar il-karozza jew alternattivament jekk kien ser ihalliha miftuha kellu joqoghod presenti maghha. Il-vettura kienet biss fil-pussess tieghu u ghalhekk kien mehtieg li jezercita dak il-hsieb biex jissalvagwardja din il-vettura;

Kopja Informali ta' Sentenza

“Persuna li tkun uriet nuqqas gravi li tikkustodixxi, kif tippovdi l-ligi , hwejjeg ta’ haddiehor, twiegeb ghal culpa lata.....”¹

L-istess assikurazzjoni Citadel Insurance plc. rrifjutat li takkolji l-claim tas-socjeta’ attrici;

Aktar u aktar konvincenti hija t-tesi tas-socjeta’ attrici, meta Briffa jikkonferma li l-konvenut kien sussegwentement ghas-serqa kien mar ghandu l-konvenut u kien talbu ic-cwieviet tal-vettura sabiex seta’ jmur ifittixha, izda baqqghet ma nstabitx;

Dwar il-valur tal-vettura din ma gietx kontestata u ghalhekk il-valur li biha tinstab assikurata qed tigi kkonfermata;

Ghaldaqstant, ghal dawn il-motivi, it-Tribunal jilqa’ t-talbiet attrici, filwaqt li jichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut.

Bl-ispejjes kif mitluba, inkluzi dawk ta’l-ittri ufficjali ta’ datati 8 ta’ Marzu, 2001 u t-30 ta’ Lulju, 2001 u bl-imghax mid-data tal-prezentata.tal-avviz.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

¹ Michael Micallef et. vs George Sammut et. (App. Civ. 07/07/1998)